

Analýza infrastrukturních potřeb hl. m. Prahy (zaměřená na infrastrukturu vybrané občanské vybavenosti) [2019]

01/2019 verze k projednání ----- Ing. arch. Hana Peckelová

2A ZDRAVOTNICTVÍ

PRAKTIČTÍ LÉKAŘI

**Analýza infrastrukturních potřeb hl. m. Prahy
(zaměřená na infrastrukturu vybrané občanské vybavenosti)**

2A Zdravotnictví: Praktičtí lékaři

01/2019

**Institut plánování a rozvoje
hlavního města Prahy
Sekce plánování města**

© Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy, 2019

Všechna práva vyhrazena

Elektronická verze dokumentu je dostupná na

<http://www.ippraha.cz/obyvatelstvo>

Obsah

1 - Úvod a metodika analýzy	4
2 - Analýza současných infrastrukturních potřeb	5
2.1 Vymezení pojmů, síť ordinací praktických lékařů	5
2.2 Ordinace praktických lékařů pro děti a dorost	7
2.3 Ordinace praktických lékařů pro dospělé	10
3 - Zhodnocení vlivu aktuální bytové výstavby na infrastrukturní potřeby	13
4 - Zhodnocení vlivu demografického vývoje do roku 2030 na infrastrukturní potřeby	16
5 - Závěry a doporučení	18
Seznam použitých zdrojů a literatury	19
Přílohy	20

1 Úvod a metodika analýzy

Vybavenost v oblasti zdravotní péče je jedním z významných faktorů ovlivňujících kvalitu života a její dobrá dostupnost patří zejména ve městech ke standardu života obyvatel. Je součástí veřejné infrastruktury, tj. infrastruktury zřizované ve veřejném zájmu (§ 2 odstavce 1 písm. k) stavebního zákona). Zdravotnická zařízení na území Prahy poskytují zdravotní péči nejen obyvatelům Prahy, ale také dalších krajů, většina specializovaných pracovišť slouží pacientům s celé republiky. Ve srovnání největších českých krajů je v Praze nejvíce lůžkových kapacit, zdravotnických zařízení i samostatných ordinací lékařů. Relativní ukazatele ze zdravotnictví v přepočtu na 10 tisíc obyvatel patří k trvale nejvyšším ze všech krajů, na tisíc obyvatel Prahy připadá celkem 8 lékařů (v ČR 4,7). S nástupem dlouhodobě společnosti se zvyšujícím se podílem seniorů starších 80 let významně porostou nároky na tuto vybavenost a její dostupnost.

Předmětem analýzy je základní vybavenost ambulantní zdravotní péče, a to síť ordinací praktických lékařů pro děti a dorost a ordinací praktických lékařů pro dospělé na území Prahy (dále ordinace PL) a její dostupnost ve vztahu k obyvatelům městských částí. Sleduje se přítomnost této infrastruktury a hodnotí se ve vztahu k počtu bydlících obyvatel příslušných věkových kategorií v městské části, u velkých městských částí i v podrobnějším měřítku. Jedná se o kvantitativní analýzu, nezohledňuje se současná kapacita jednotlivých zařízení z důvodu proměnlivosti a nezávislosti na vlastní infrastruktuře. Místní dostupnost zdravotních služeb hrazených z veřejného zdravotního pojištění zevrubně určuje Nařízení vlády číslo 307/2012 Sb. o místní a časové dostupnosti zdravotních služeb a je v rukou zdravotních pojišoven. Přesto sledování infrastruktury praktických lékařů má smysl, neboť obstarávají první kontakt v systému zdravotní péče, a proto mají být dostupní co nejlíže pacientům, nejlépe v místě bydliště.

Úkolem analýzy je identifikovat území se špatnou dostupností ordinací praktických lékařů a cílem je pro vybraná území doporučit posílení infrastruktury ordinací. Za účelem detailnější územní analýzy jednotlivých oblastí hlavního města je vzhledem ke značné plošné velikosti některých městských částí vybavenost posuzována na úrovni menších územních jednotek, tzv. bilančních územních celků. Bilanční územní celky (BUC) jsou dílčí statistické celky vytvořené spojením příslušných základních sídelních jednotek (ZSJ) na základě logických vazeb v území z hlediska občanské vybavenosti a se zohledněním přiměřené velikosti a územní celistvosti, vnitřních dopravních vazeb, přírodních i umělých bariér, respektováním hranic městských částí apod. V rámci území Prahy bylo takto definováno 120 BUC (viz příloha č. 2). BUC vymezením kopírují plošně malé městské části, velké MČ člení na dílčí území.

Analýza sleduje počty obyvatel příslušné věkové kategorie v BUC na ordinace praktických lékařů, tzn. hustotu ordinací praktických lékařů. Následuje souhrnné vyhodnocení porovnáním vypočtených hodnot s referenční hodnotou (průměr ČR) a základě toho označení BUC s dobrou dostupností ordinací, tj. s hustotou ordinací nadprůměrnou až velmi nadprůměrnou a na straně druhé BUC se špatnou dostupností ordinací, tj. hustotou podprůměrnou až velmi podprůměrnou či bez vybavenosti, kam směřují závěrečná doporučení za podmínky naplnění velikostního předpokladu území (počtu obyvatel) pro umístění infrastruktury základní zdravotní péče i zohlednění širších vztahů v rámci MČ.

První částí analýzy je analýza současných infrastrukturních potřeb v kapitole 2, následuje zhodnocení vlivu aktuální bytové výstavby na infrastrukturní potřeby v kapitole 3 a zhodnocení vlivu demografického vývoje do roku 2030 na infrastrukturní potřeby v kapitole 4. Hlavní závěry a doporučení analýzy jsou obsaženy v kapitole 5.

Zdrojem dat pro sledování infrastruktury ordinací praktických lékařů pro děti a dorost a ordinací praktických lékařů pro dospělé je databáze zdravotnických zařízení spravovaná IPR Praha. Databáze je průběžně aktualizována v cyklu aktualizace Územně analytických podkladů hl. m. Prahy a vychází z dat Národního registru poskytovatelů zdravotních služeb (ÚZIS). Pro analýzu je použita databáze aktualizovaná k 06/2018.

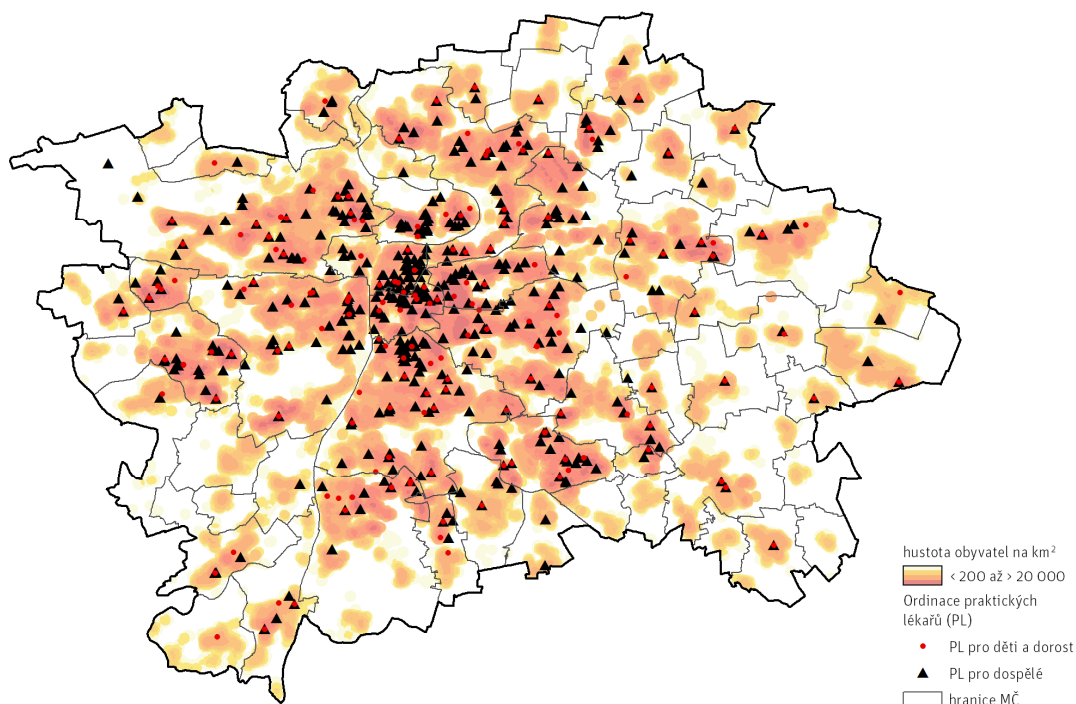
2 Analýza současných infrastrukturních potřeb

2.1 VYMEZENÍ POJMŮ, SÍŤ ORDINACÍ PRAKTICKÝCH LÉKAŘŮ

Praktičtí lékaři poskytují první stupeň primární zdravotní péče, druhým stupněm je péče vyžadující vyšetření a léčbu odborným lékařem podle druhu onemocnění. Praktické lékařství jako samostatný obor všeobecné praktické lékařství k výkonu profese obvodního lékaře bylo v ČR zavedeno v r. 1981, do té doby byl k výkonu této profese kvalifikován každý absolvent lékařské fakulty v oboru všeobecné lékařství a za splnění vhodných podmínek i absolvent dalších lékařských oborů (dětské lékařství, hygiena, stomatologie), který získal atestaci v oboru vnitřní lékařství nebo chirurgie. Se zánikem vymezených obvodů na začátku 90. let 20. století se stal pojem obvodní lékař zavádějící a jako takový byl opuštěn ve prospěch označení praktický lékař. Samostatný obor praktické lékařství pro děti a dorost byl vyčleněn zákonem č. 95/2004 Sb., do té doby byla příprava identická s oborem pediatrie (dětské lékařství). Společně s odbornostmi gynekologie a porodnictví a stomatologie tvoří tato ambulantní zdravotnická zařízení specifickou podskupinu zdravotnických zařízení prvního styku s veřejností - praktické lékaře pro děti a dorost, praktické lékaře pro dospělé, gynekology a stomatology. Změnou v systému organizace zdravotní péče po roce 1990 se podobně jako většina ambulantních lékařů také praktičtí lékaři stali soukromými poskytovateli zdravotní péče v samostatných ordinacích. Pacientům byla dána možnost svobodné volby lékaře a tím vzniklo i konkurenční prostředí v poskytování zdravotní péče. Ordinance praktických lékařů se v současné době (k roku 2017) podílejí na zajištění ambulantní zdravotní péče v Praze více než polovinou (v ČR 62 %), z toho ordinace praktických lékařů pro děti a dorost představují v Praze 6 % (v ČR 9 %) a ordinace praktických lékařů pro dospělé 16 % (v ČR 22 %).

MAPA / 01

SÍŤ ORDINACÍ PL PRO DĚTI A DOROST A PL PRO DOSPĚLÉ NA ÚZEMÍ PRAHY (2018)

Zdroj: IPR Praha

Síť ambulantních zdravotnických zařízení byla vždy budována ve vazbě na obytnou zástavbu a hustotu obyvatel, jak ukazuje i **Mapa 01**. Téměř polovina malých městských částí (tj. MČ do 10 tis. obyvv.), které mají méně než 4 tis. obyvatel, nedisponuje praktickým lékařem pro děti a dorost (15 MČ) a praktickým lékařem pro dospělé (12 MČ). Počet samostatných ordinací lékařů se v posledních letech téměř stabilizoval a nevykazuje výrazné změny, jak lze vidět v následující **Tabulce 01**. K roku 2017 připadalo v Praze na ordinaci PL pro děti a dorost průměrně 1 070 obyvatel ve věku 0 až 19 let (v ČR 1 106 obyvv.), mediánová hodnota činila 885 obyvatel a na ordinaci PL pro dospělé průměrně připadalo 1 844 obyvatel ve věku více než 19 let (v ČR 1 822 obyvv.) a mediánová hodnota činila 1 637 obyvatel.

TAB / 01

SAMOSTATNÉ ORDINACE LÉKAŘŮ NA ÚZEMÍ PRAHY (2017)

Samostatné ordinace	2015	2016	2017
Praktický lékař pro dospělé	556	559	568
Praktický lékař pro děti a dorost	243	236	231
Praktický lékař stomatolog	1 024	1 046	1 047
Praktický lékař gynekolog	186	190	190
Lékař specialista	1 546	1 569	1 596

Zdroj: Statistická ročenka hl. m. Prahy 2018

Pro praktické lékaře je standardem dostupnosti přítomnost v obci nad 2 tis. obyvatel a pěší dostupnost do 600 m (Maier, 2016). Minimální prahová hodnota počtu obyvatel v obci nebo sídle pro umístění ordinací praktických lékařů (ordinační hodiny 2 dny v týdnu) je 720 obyvatel u praktického lékaře pro dospělé, 1 800 obyvatel pro praktického lékaře pro děti a dorost. Optimální počet obyvatel pro celotýdenní provoz je 1 800 obyvatel u praktického lékaře pro dospělé, 4 500 obyvatel u praktického lékaře pro děti a dorost (Maier, 2016). Z toho vyplývá, že nejmenší městské části v Praze nesplňují velikostní předpoklad co do počtu obyvatel pro umístění základní ambulantní zdravotní péče. Jsou to městské části Praha – Nedvězí (309 obyvv.), Praha – Královice (407 obyvv.), Praha – Přední Kopanina (679 obyvv.) a Praha – Benice (700 obyvv.). Na vybavenost PL pro děti a dorost nedosahují ještě další MČ, a to Praha – Lochkov, Praha – Křeslice, Praha – Troja, Praha – Lysolaje, Praha – Koloděje a Praha – Březiněves.

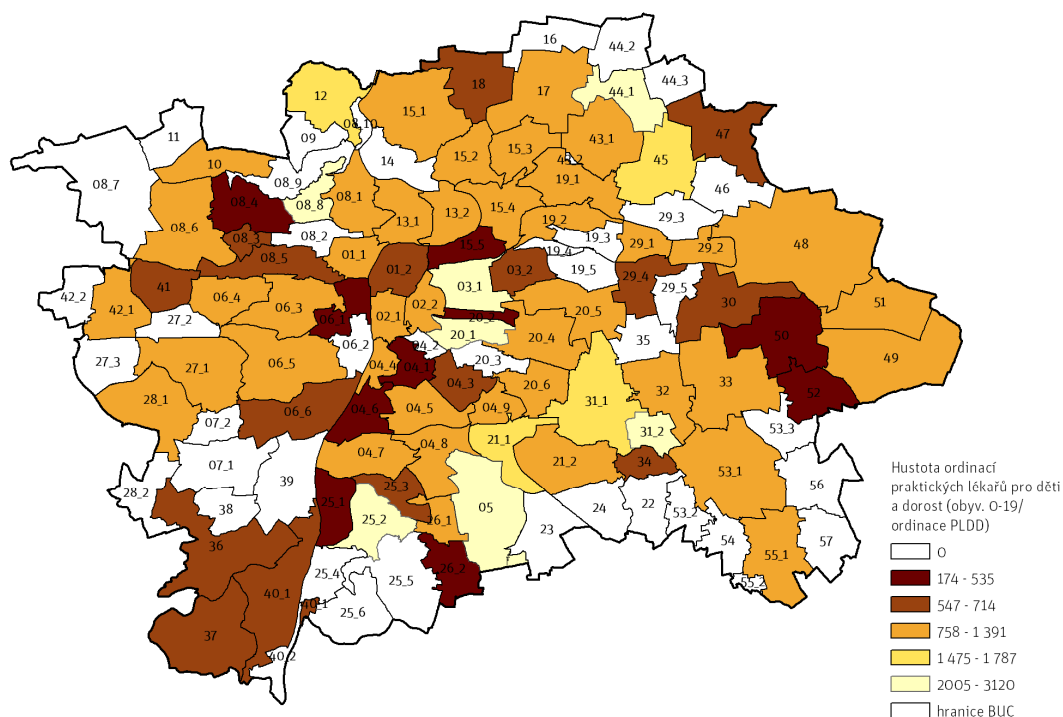
2.2 ORDINACE PRAKTICKÝCH LÉKAŘŮ PRO DĚTI A DOROST

Analýza sleduje fyzickou přítomnost infrastruktury ordinací praktických lékařů pro děti a dorost a její dostupnost z pohledu obyvatel městských částí. Dostupnost ordinací je hodnocena podle počtu obyvatel věkové kategorie 0 až 19 let, který ordinace mají obsloužit ve sledovaném území, tj. podle hustoty ordinací PL pro děti a dorost (obyv. 0 - 19/ordinace PLDD). Nejsou zohledněny konkrétní kapacity ordinací (úvazky PL). Městské části jsou za účelem podrobnější územní analýzy sledovány v členění na bilanční územní celky (BUC, viz příloha č. 2). Cílem analýzy je vybrat území, u kterých je žádoucí doplnit infrastrukturu ordinací PL pro děti a dorost, závěry mají doporučující charakter.

V první fázi analýzy byla pro všechny BUC vypočítána hustota ordinací PL pro děti a dorost, jak ukazuje **Mapa 02**. Následovalo souhrnné vyhodnocení porovnáním vypočtených hodnot s referenční hodnotou (průměr ČR 2016) a na základě stanovených rozmezí (jak jsou uvedena v **Tabulce 02**) následovalo označení BUC s dobrou dostupností ordinací, tj. s hustotou ordinací průměrnou, nadprůměrnou až velmi nadprůměrnou, a na straně druhé BUC se špatnou dostupností ordinací, tj. hustotou podprůměrnou až velmi podprůměrnou či bez vybavenosti, kam směřují závěrečná doporučení analýzy.

MAPA / 02

HUSTOTA ORDINACÍ PRAKTICKÝCH LÉKAŘŮ PRO DĚTI A DOROST NA ÚZEMÍ BUC (2018)

Zdroj: IPR Praha

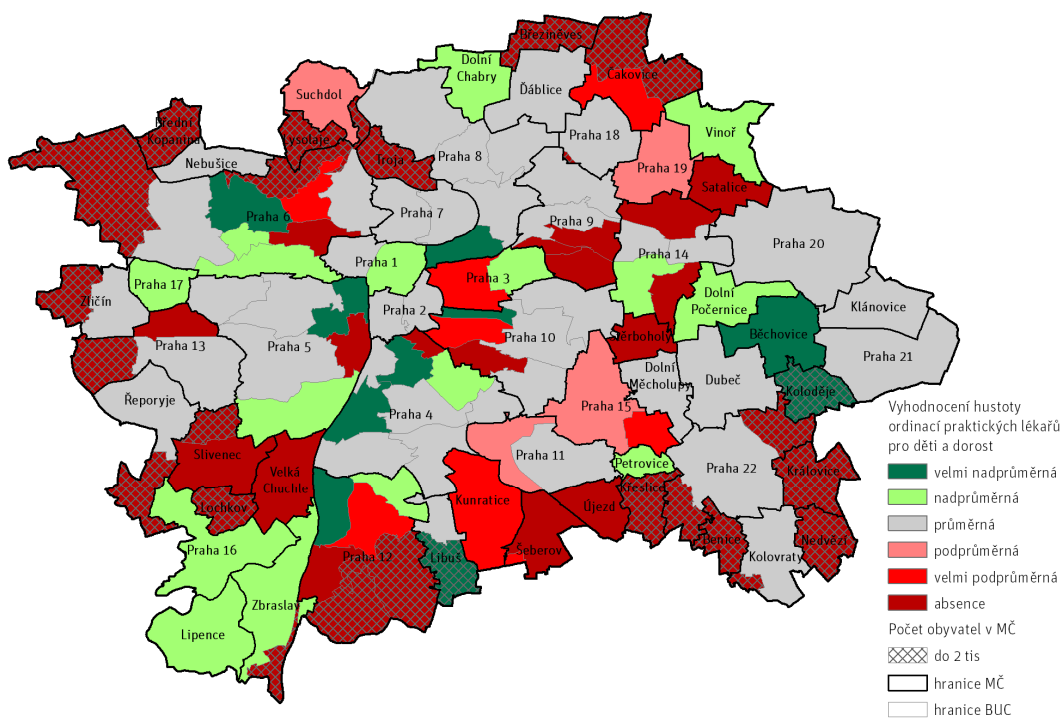
VYHODNOCENÍ HUSTOTY ORDINACÍ PL PRO DĚTI A DOROST NA ÚZEMÍ BUC (2018)

Vyhodnocení hustoty ordinací PL pro děti a dorost (PLDD)	Hodnocení ve vztahu k referenční hodnotě (1 072 obyv./ordinace)	Hustota ordinací PLDD (obyvatel 0-19/ordinace PLDD)	Počet BUC podle vyhodnocení hustoty ordinací PLDD
velmi nadprůměrná	50 % a méně	536 a méně	10
nadprůměrná	50,1 - 70 %	537 - 750	16
průměrná	70,1 - 130 %	751 - 1 394	41
podprůměrná	130,1 - 170 %	1 395 - 1 822	4
velmi podprůměrná	170,1 % a více	1 823 a více	7
bez ordinací PLDD	x	x	42

Zdroj: IPR Praha

Z vyhodnocení hustoty ordinací PL pro děti a dorost vyplývá, že dobrá dostupnost této vybavenosti je na území více než poloviny BUC (56 %, z toho 34 % průměrná) a mezi BUC se špatnou dostupností ordinací převažují BUC bez této vybavenosti (35 %). BUC bez ordinací PL pro děti a dorost je celkem 42 a 60 % z nich má méně než 2 tis. obyvatel, jak ukazuje **Mapa 03**. Zde si lze prohlédnout také vyhodnocení hustoty ordinací za BUC ve vztahu k území městských částí a tak u velkých MČ zjistit podrobněji, která území jsou lépe či hůře vybavena. Mezi BUC, kde připadá nejvíce dětí na ordinace PL pro děti a dorost (2 tis. a více), patří Praha 15 – Horní Měcholupy (2 953), Praha 3 – západ (2 657), Praha 6 – Hanspaulka (2 443), Kunratice (2 247), Praha 12 – Modřany_východ (2 091) a Čakovice (1 948), naopak nejméně dětí (méně než 400) mají ordinace v BUC Koloděje (380), Praha 6 – Vokovice_Veleslavín (354), Praha 5 – Smíchov_sever (327), Praha 4 – Pankrác (325) a Praha 12-Modřany_západ (151).

MAPA / 03

VYHODNOCENÍ HUSTOTY ORDINACÍ PL PRO DĚTI A DOROST NA ÚZEMÍ BUC (2018)

Zdroj: IPR Praha

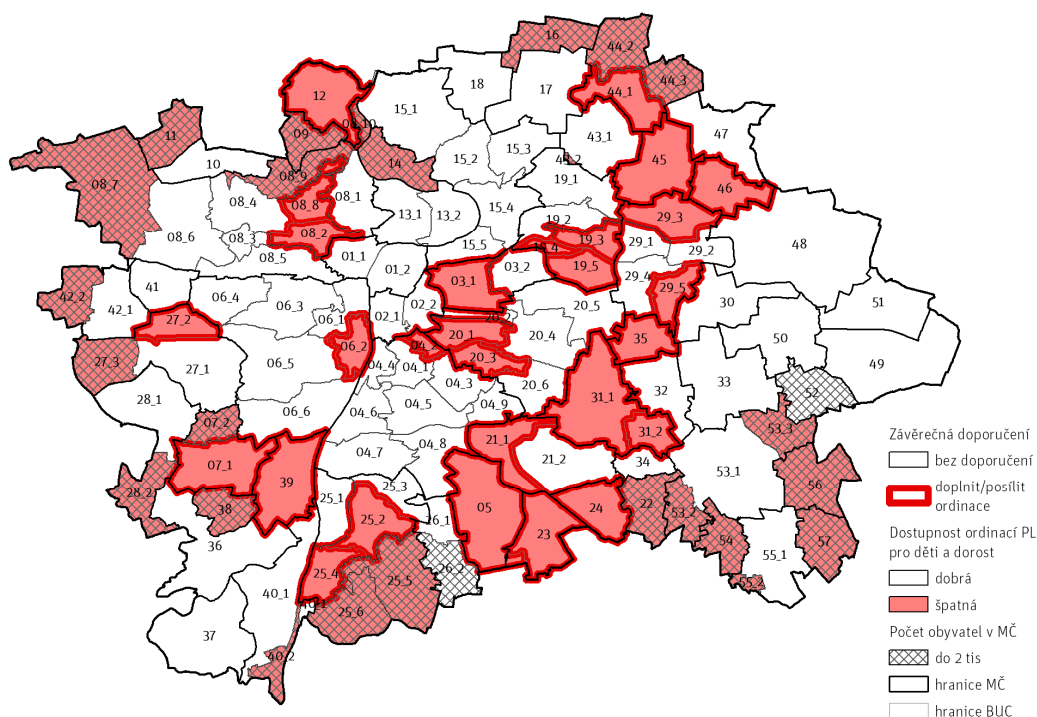

Území, kam směřují závěrečná doporučení doplnit/posílit infrastrukturu ordinací praktických lékařů pro děti a dorost, zobrazuje **Mapa O4** a týkají se BUC se špatnou dostupností ordinací za podmínky naplnění velikostního předpokladu území (počtu obyvatel více než 2 tisíce) pro umístění infrastruktury základní zdravotní péče. V MČ, kde spolu sousedí území BUC s extrémní hustoty ordinací PL (velmi nadprůměrnou a velmi podprůměrnou, jak ukazuje **Mapa O3** - např. Praha 6, Praha 5, Praha 12, Praha 4 aj.), což naznačuje možnost saturace potřeb vybavenosti v rámci sousedních BUC, by ještě měla být dostupnost ordinací prověřena podrobnější analýzou zaměřenou na sledování pěší dostupnosti v porovnání se standardem docházky 600 m (Maier, 2016). Zvážit je zapotřebí doporučení doplnit ordinace i pro BUC, kde dosud ordinace nebyly, neboť v některých případech se jedná o území v současnosti s nízkým počtem obyvatel 0 - 19 let: BUC Praha 9 – Nové Vysočany, Praha 12 – Komořany, Satalice, Štěrboholy, kde je žádoucí prověřit dostupnost ordinací v širším území.

Závěrečná doporučení se týkají celkem 28 BUC (23 % z celkového počtu), z toho 17 BUC je dosud bez ordinací PL pro děti a dorost.

MAPA / O4

ZÁVĚREČNÁ DOPORUČENÍ – ORDINACE PRAKTICKÝCH LÉKAŘŮ PRO DĚTI A DOROST

Zdroj: IPR Praha

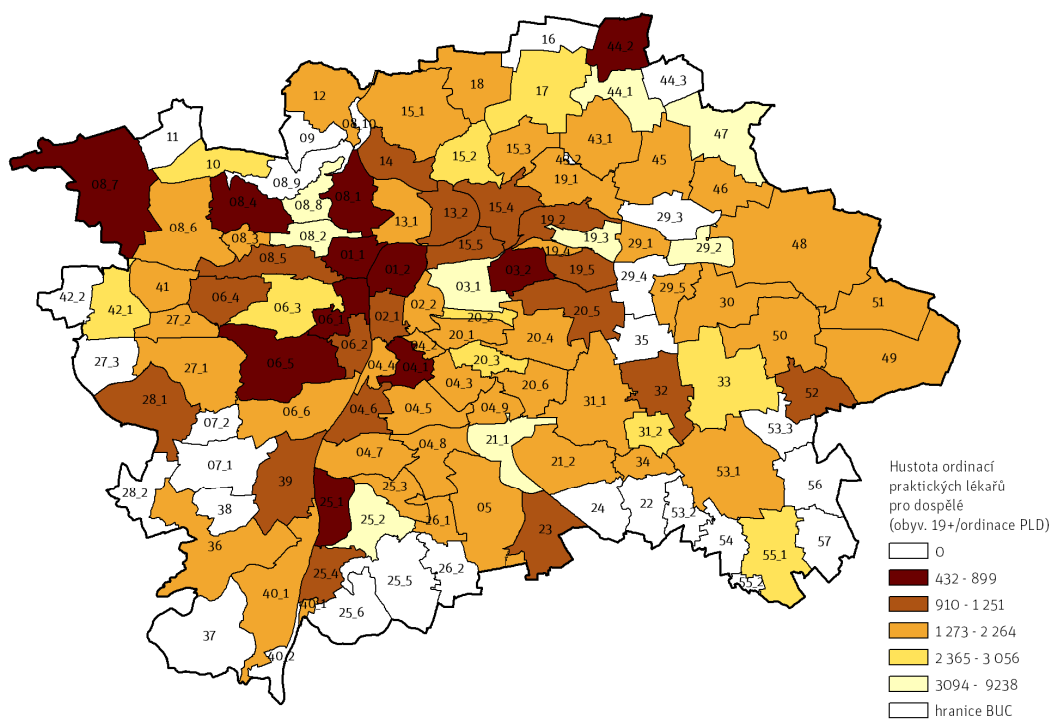
2.3 ORDINACE PRAKTICKÝCH LÉKAŘŮ PRO DOSPĚLÉ

Analýza sleduje fyzickou přítomnost infrastruktury ordinací praktických lékařů pro dospělé a její dostupnost z pohledu obyvatel městských částí. Dostupnost ordinací je ohodnocena podle počtu obyvatel věkové kategorie 19 a více let, který mají ordinace obsloužit ve sledovaném území, tj. podle hustoty ordinací PL pro dospělé (obyv. 19+/ordinace PLD). Nejsou zohledněny konkrétní kapacity ordinací (úvazky PL). Městské části jsou za účelem podrobnější územní analýzy sledovány v členění na bilanční územní celky (BUC, viz příloha č. 2). Cílem analýzy je vybrat území, u kterých je žádoucí doplnit infrastrukturu ordinací PL pro dospělé, závěry mají doporučující charakter.

V první fázi analýzy byla pro všechny BUC vypočítána hustota ordinací PL dospělých, jak ukazuje schéma **Mapa 05**. Následovalo souhrnné vyhodnocení porovnáním vypočtených hodnot s referenční hodnotou (průměr ČR 2016) a na základě stanovených rozmezí (jak jsou uvedena v **Tabulce 03**) následovalo označení BUC s dobrou dostupností ordinací, tj. s hustotou ordinací průměrnou, nadprůměrnou až velmi nadprůměrnou, a na straně druhé BUC se špatnou dostupností ordinací, tj. hustotou podprůměrnou až velmi podprůměrnou či bez vybavenosti, kam směřují závěrečná doporučení analýzy.

MAPA / 05

HUSTOTA ORDINACÍ PRAKTICKÝCH LÉKAŘŮ PRO DOSPĚLÉ NA ÚZEMÍ BUC (2018)

Zdroj: IPR Praha

VYHODNOCENÍ HUSTOTY ORDINACÍ PL PRO DOSPĚLÉ NA ÚZEMÍ BUC (2018)

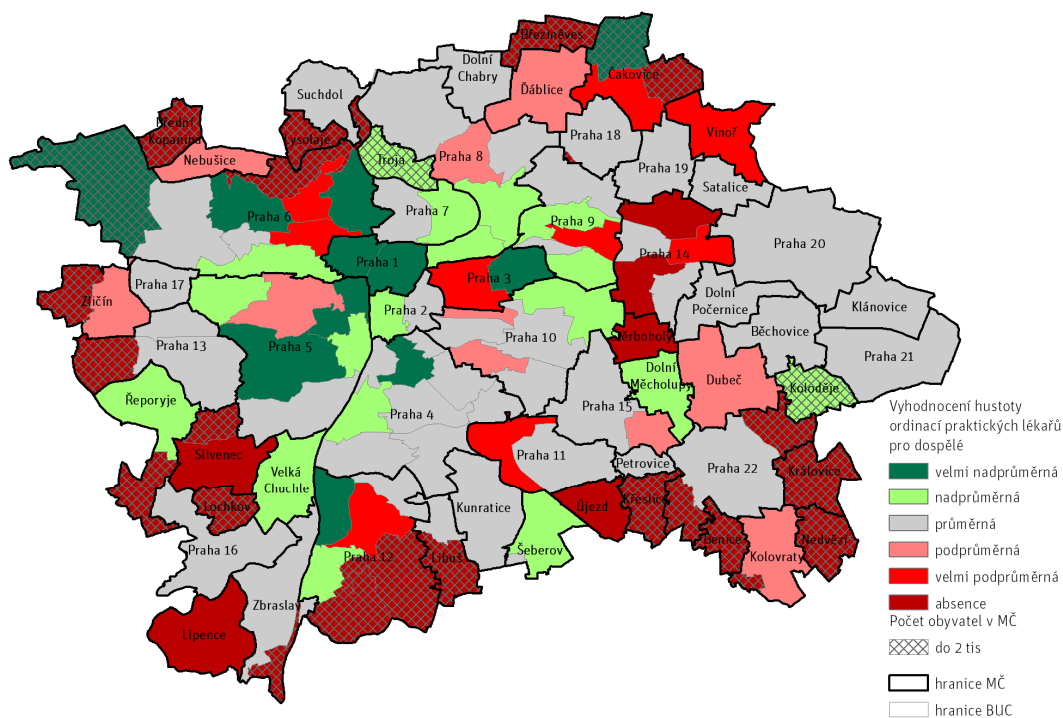
Vyhodnocení hustoty ordinací PL pro dospělé (PLD)	Hodnocení ve vztahu k referenční hodnotě (1 806 obyv./ordinace)	Hustota ordinací (obyvatel 0-19/ordinace PLD)	Počet BUC podle vyhodnocení hustoty ordinací PLD
velmi nadprůměrná	50 % a méně	903 a méně	11
nadprůměrná	50,1 - 70 %	904 - 1 264	18
průměrná	70,1 - 130 %	1 265 - 2 348	43
podprůměrná	130,1 - 170 %	2 349 - 3 070	10
velmi podprůměrná	170,1 % a více	3 071 a více	9
bez ordinací PLD	x	x	29

Zdroj: IPR Praha

Z vyhodnocení hustoty ordinací PL pro dospělé vyplývá, že dobrá dostupnost této vybavenosti je na území více než poloviny BUC (60 %, z toho 36 % průměrná) a mezi BUC se špatnou dostupností ordinací převažují BUC bez této vybavenosti (24 %). BUC bez ordinací je celkem 29 a 79 % z nich má méně než 2 tis. obyvatel, jak ukazuje schéma **Mapa 06**. Zde si lze prohlédnout také vyhodnocení hustoty ordinací za BUC ve vztahu k území městských částí a tak u velkých MČ zjistit podrobněji, která území jsou lépe či hůře vybavena. Mezi BUC, kde připadá nejvíce dospělých na ordinace PL (3 tis. a více), patří Praha 12 – Modřany_východ (9 579), Praha 6 – Střešovice (7 095), Praha 9 – Harfa_Hloubětín (5 274), Praha 6 – Hanspaulka (4 289), Praha 3 – západ (3 989), Vinoř (3 255), Praha 14 – Černý Most (3 158), Praha 11 – západ (3 093) a Čakovice (3 086), naopak nejméně dospělých (méně než 600) mají ordinace v BUC Praha 12 – Modřany_západ (569), Praha 5 – Smíchov_sever(537), Praha 1 – pravý břeh (432) a Praha 6 – Ruzyně_letiště (61).

MAPA / 06

VYHODNOCENÍ HUSTOTY ORDINACÍ PL PRO DOSPĚLÉ NA ÚZEMÍ BUC (2018)

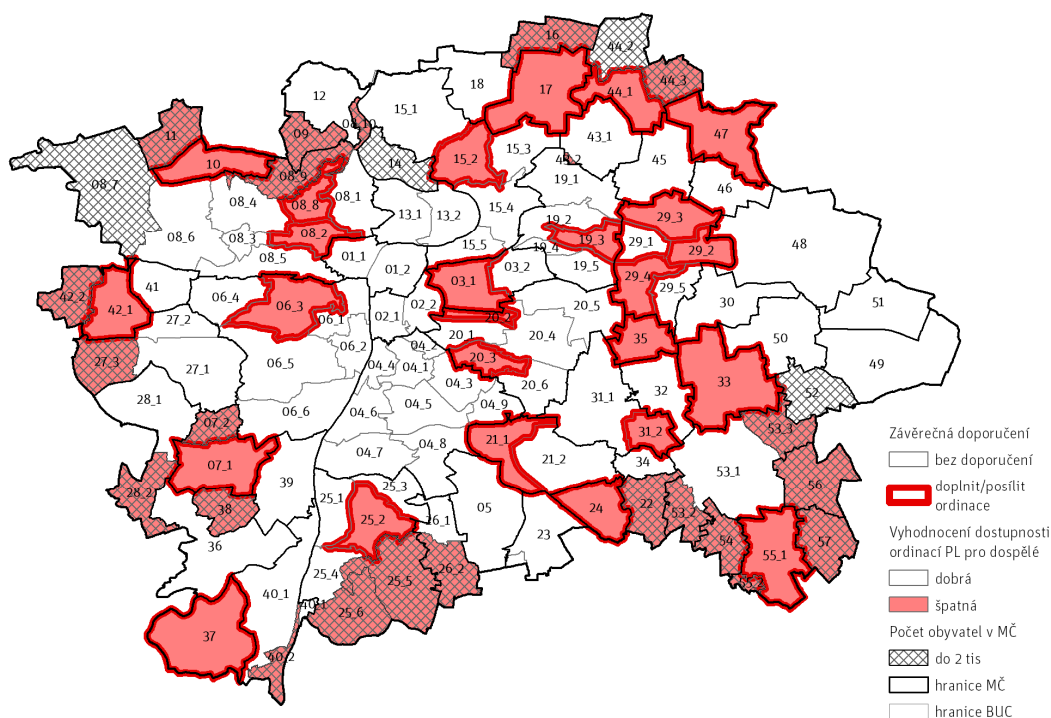
Zdroj: IPR Praha

Území, kam směřují závěrečná doporučení doplnit/posílit infrastrukturu ordinací praktických lékařů dospělé, zobrazuje schéma **Mapa 07** a týkají se BUC se špatnou dostupností ordinací za podmínky naplnění velikostního předpokladu území (počtu obyvatel více než 2 tis.) pro umístění infrastruktury základní zdravotní péče. V MČ, kde spolu sousedí území BUC s extrémní hustoty ordinací PL (velmi nadprůměrnou a velmi podprůměrnou, jak ukazuje **Mapa 06** - např. Praha 6, Praha 5, Praha 12, Praha 3 aj.), což naznačuje možnost saturace potřeb vybavenosti v rámci sousedních BUC, by ještě měla být dostupnost ordinací prověřena podrobnější analýzou zaměřenou na sledování pěší dostupnosti v porovnání se standardem docházky 600 m (Maier, 2016).

Závěrečná doporučení se týkají celkem 25 BUC (21 % z celkového počtu), z toho 6 BUC je dosud bez ordinací PL dospělé.

MAPA / 07

ZÁVĚREČNÁ DOPORUČENÍ - ORDINACE PRAKTICKÝCH LÉKAŘŮ PRO DOSPĚLÉ

Zdroj: IPR Praha

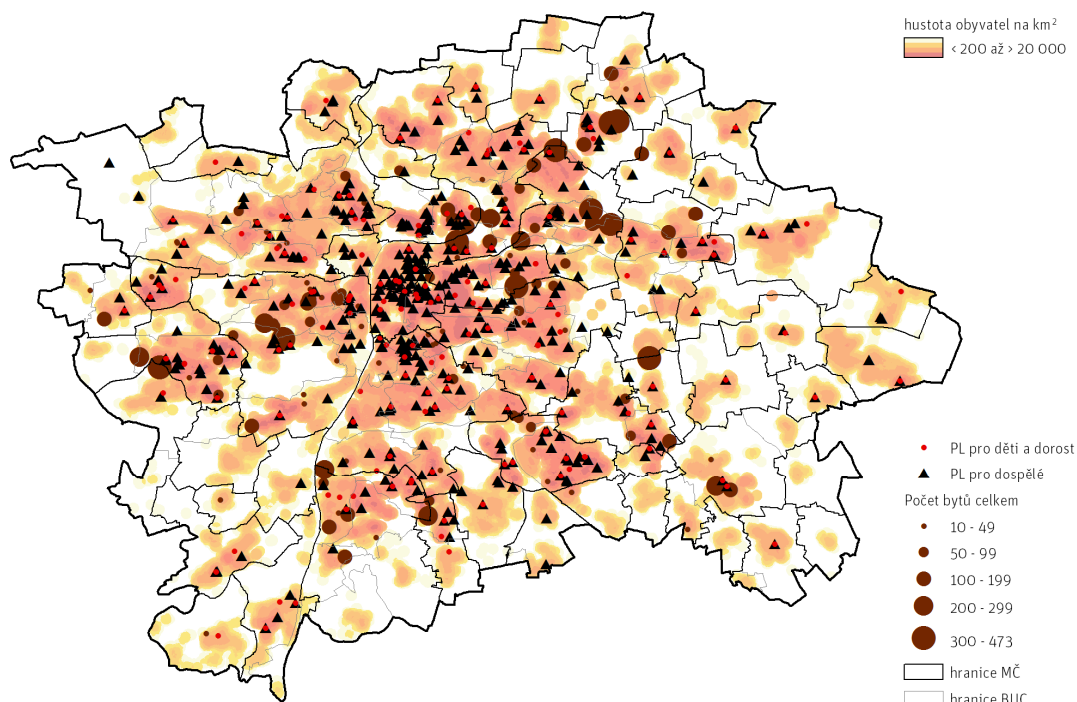
3 Zhodnocení vlivu aktuální bytové výstavby na infrastrukturní potřeby

Další část analýzy se zabývá vlivem aktuální bytové výstavby na infrastrukturní potřebu praktických lékařů pro děti a dorost a praktických lékařů pro dospělé. Opět se hodnotí fyzická dostupnost ordinací, která však v této části analýzy není podložena výpočty, ale jen odborným odhadem. Sledování dostatečnosti kapacit stávajících zařízení z pohledu nárůstu počtu obyvatel je nad rámec analýzy, jistým indikátorem je přírůstek počtu obyvatel na ordinace. Podkladem je Územní analýza aktuálních developerských projektů výstavby bytových domů v Praze (2018), kterou IPR Praha každoročně zpracovává mimo jiné s cílem vyhodnocení stavu a vývoje území Prahy z hlediska využívání jednotlivých částí města pro rezidenční výstavbu. Tato analýza zahrnuje developerské projekty novostaveb bytových domů (s minimálně 10 byty), které byly v roce 2018 na území hlavního města zkolaudovány nebo byly v době pořízení analýzy (tj. září 2018) ve výstavbě či ve fázi předprodeje bytových jednotek před započtením výstavby. Z této analýzy dále mimo jiné vyplynulo, že nejvíce nových bytů je v souhrnu aktuálně realizováno v severovýchodní části hlavního města (vymezené sousedícími správními obvody Praha 8, Praha 9 a Praha 18), kde bylo v roce 2018 soustředěno 36 % z celkového počtu bytů vznikajících prostřednictvím aktuálních developerských projektů. (Němec, 2018)

Průmět nové bytové výstavby na území Prahy ve vztahu k rozmístění PL pro děti a dorost a PL pro dospělé přibližuje **Mapa 08**, kde počet nových bytů je zohledněn pomocí velikostního rozlišení bodů reprezentujících developerské projekty. Ukazuje se, že v severovýchodní části města, místě nejvyšší koncentrace nové výstavby, leží developerské projekty převážně na území s průměrnou hustotou ordinací PL, v Praze 8 i na území s nadprůměrnou hustotou PL (BUC Praha 8 – Karlín a Praha 8 – Libeň), vyjma MČ Čakovice, kde zasahují na území s velmi podprůměrnou hustotou PL (BUC Čakovice) a Prahy 9, kde se nacházejí na území s velmi podprůměrnou hustotou PL pro dospělé (BUC Praha 9 – Harfa_Hloubětín) a bez PL pro děti a dorost (BUC Praha 9 - Harfa_Hloubětín, Praha 9 - Nové Vysočany, Praha 9 – Hrdlořezy).

MAPA / 08

AKTUÁLNÍ BYTOVÁ VÝSTAVBA A ROZLOŽENÍ ORDINACÍ PL PRO DĚTI A DOROST A PL PRO DOSPĚLÉ (2018)

Zdroj: IPR Praha

Městské části (v podrobnějším pohledu území BUC) s nejsilnějším vlivem aktuální bytové výstavby jsou shrnuty v **Tabulce 04** a **Tabulce 05**, kde jsou seřazeny podle výše očekávaného přírůstku obyvatel vyplývajícího z průměrné obsazenosti 2 osob na byt. Nejvýraznější vliv na vybavenost ordinacemi PL se dá očekávat v Praze 18 (10% nárůst), v Praze 9 (7% nárůst), v Praze 5 (5% nárůst) a v Praze 12 (4% nárůst), o nejvyšší absolutní přírůstek obyvatel se jedná v Praze 9. Mezi území s nejsilnějším vlivem aktuální bytové výstavby patří BUC Praha 5 – Košíře (2 328 obyv.), Praha 9 - Vysočany_Libeň (2 190 obyv.) a Praha 18 - Letňany (1 946 obyv.).

TAB / 04

MĚSTSKÉ ČÁSTI S NEJSILNĚJŠÍM VLIVEM AKTUÁLNÍ BYTOVÉ VÝSTAVBY (2018)

Název MČ	Počet obyvatel	Očekávaný přírůstek obyvatel
Praha 9	58 103	4 142
Praha 5	85 354	3 880
Praha 8	105 241	2 530
Praha 12	56 301	2 094
Praha 18	20 089	1 946
Praha 7	44 074	1 104
Praha 3	74 627	958
Praha 13	62 624	756
Praha 22	11 521	720
Praha 15	33 870	714

Zdroj: IPR Praha

TAB / 05

ÚZEMÍ BUC S NEJSILNĚJŠÍM VLIVEM AKTUÁLNÍ BYTOVÉ VÝSTAVBY (2018)

Kód BUC	Název BUC	Očekávaný přírůstek obyvatel
06_3	Praha 5 - Košíře	2 328
19_2	Praha 9 - Vysočany_Libeň	2 190
43_1	Praha 18 - Letňany	1 946
15_5	Praha 8 - Karlín	1 480
25_1	Praha 12 - Modřany_západ	1 290
13_2	Praha 7 - Holešovice_Bubny	1 104
03_2	Praha 3 - východ	958
19_3	Praha 9 - Harfa_Hloubětín	922
19_1	Praha 9 - sídliště Prosek	904
06_5	Praha 5 - Jinonice_Radlice	878

Zdroj: IPR Praha

Městská část Praha 9 s nejvyšším absolutním přírůstkem obyvatel z nové obytné výstavby má již dnes velmi podprůměrnou hustotu ordinací PL pro děti a dorost ve střední a jižní části svého území (BUC 19_3 Praha 9 - Harfa_Hloubětín, 19_4 Praha 9 - Nové Vysočany a 19_5 Praha 9 - Hrdlořezy) a velmi podprůměrnou hustotu ordinací PL pro dospělé ve střední části území (BUC 19_3 Praha 9 - Harfa_Hloubětín). Přírůstek obyvatel z aktuální bytové výstavby tudíž může přispět ke zhoršení dostupnosti infrastruktury ordinací PL v městské části, a to zejména ordinací PL pro děti a dorost. Pro dostupnost ordinací PL pro dospělé je příznivým faktem nadprůměrná hustota ordinací na části území MČ (BUC 19_2 Praha 9 - Vysočany_Libeň a 19_5 Praha 9 - Hrdlořezy). Ke zhoršení dostupnosti ordinací PL pro děti a dorost může dojít také na území MČ Praha 18, kde se 10% přírůstkem obyvatel z aktuální bytové výstavby hustota ordinací z průměrné změny na podprůměrnou.

V závěrečném shrnutí analýzy vlivu aktuální bytové výstavby na infrastrukturní potřeby ordinací PL je třeba uvést, že se potvrzují závěry analýzy současných infrastrukturních potřeb, zejména doporučení posílit infrastrukturu ordinací PL právě pro výše uvedenou městskou část Praha 9 na území BUC Praha 9 – Harfa_Hloubětín (PL pro děti a dorost i PL pro dospělé) a na území BUC Praha 9 – Nové Vysočany a Praha 9 – Hrdlořezy (PL pro děti a dorost). Podobně tak je novou obytnou výstavbou posíleno současné doporučení doplnit infrastrukturu ordinací PL pro dospělé v MČ Praha 5 na území BUC Praha 5 - Košíře , v MČ Praha 14 na území bez ordinací PL (BUC Praha 14 – Hutě) či s velmi podprůměrnou hustotou PL pro dospělé (BUC Praha 14 - Černý Most), podobně tak developerské projekty na rozhraní Štěrbohol a Dolních Měcholup či v Čakovících.

4 Zhodnocení vlivu demografického vývoje do roku 2030 na infrastrukturní potřeby

Pro potřeby střednědobého výhledu je vhodné vzít v potaz také vliv demografického vývoje na zajištění infrastrukturních potřeb ordinací praktických lékařů pro děti a dorost a praktických lékařů pro dospělé, konkrétně do roku 2030. **Tabulka 06** ukazuje BUC s nejvyššími demografickými přírůstky a jejich vliv na infrastrukturu ordinací PL pro děti a dorost a PL pro dospělé podle přírůstku obyvatel příslušných věkových skupin., jak podrobněji ukazují následující schémata **Mapa 09** a **Mapa 10**. Nejvyšší absolutní přírůstky obyvatel představují více než 10% přírůstky počtu obyvatel v BUC (vyjma BUC Praha 13 – Jihozápadní Město) a nejvýrazněji se projeví na území BUC Praha 22 – Uhřetěves (35% nárůst) a Praha 9 – Vysočany_Libeň (30% nárůst), nejvyšší absolutní přírůstek obyvatel se očekává v BUC Praha 3 – západ (5 226 obyv.).

TAB / 06

BUC S NEJVYŠŠÍMI PŘÍRŮSTKY POČTU OBYVATEL (2017–2030)

Kód BUC	Název BUC	Přírůstek obyvatel BUC (2017–2030)	Index změny obyvatel celkem (%)	Index změny na ordinace PLDD (%)	Index změny na ordinace PLD (%)
03_1	Praha 3 - západ	5 226	110	121	108
27_1	Praha 13 - Jihozápadní Město	4 984	108	107	109
19_2	Praha 9 - Vysočany_Libeň	4 488	130	138	128
15_4	Praha 8 - Libeň	3 785	125	128	124
06_1	Praha 5 - Smíchov_sever	3 729	121	130	119
20_1	Praha 10 - Vršovice	3 311	110	121	108
29_2	Praha 14 - Černý Most	3 151	113	101	116
08_1	Praha 6 - Dejvice	3 147	111	122	109
53_1	Praha 22 - Uhřetěves	3 115	135	132	136

Zdroj: IPR Praha

Území s vyšším nárůstem (10 % a více) počtu dětí a dorostu ukazuje **Mapa 09**, podobně tak **Mapa 10** ukazuje území s vyšším nárůstem (10 % a více) počtu dospělých obyvatel. Jsou zde také vyznačena území se současnou průměrnou hustotou ordinací PL, kde přírůstek obyvatel může přinést změnu hustoty ordinací na podprůměrnou a tím dojde ke zhoršení dostupnosti ordinací PL.

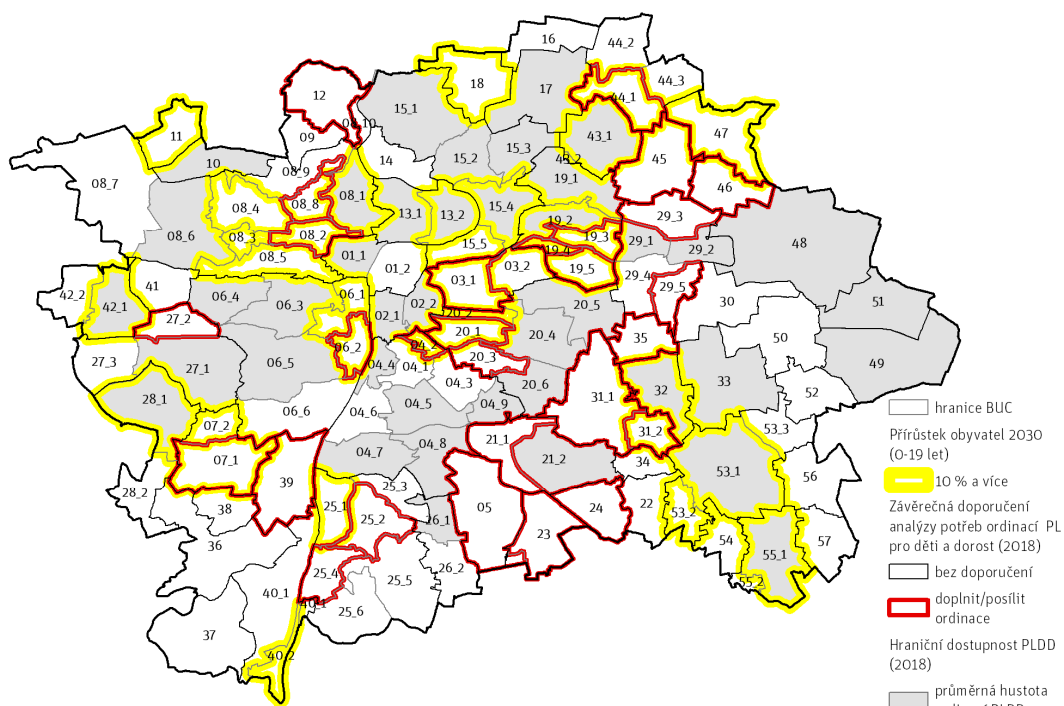
Očekávaný přírůstek počtu dětí do roku 2030 vyjádřený indexem (%) změny se nejvíce projeví na území MČ Praha 9 (BUC 19_4 Praha 9 - Nové Vysočany, 65% nárůst; 19_3 Praha 9 – Harfa_Hloubětín, 47% nárůst; 19_2 Praha 9 – Vysočany_Libeň, 38% nárůst) a dále v BUC 53_2 Praha 22 – Pitkovice (38% nárůst) a 42_1 Zličín (38% nárůst). Nejvyšší absolutní přírůstky se očekávají v BUC 03_1 Praha 3 – západ (1 698 obyv. 0–19), 08_1 Praha – Dejvice (1 124 obyv. 0–19) a 19_2 Praha 9 – Vysočany_Libeň (1 052 obyv. 0–19).

Nárůst počtu dospělých obyvatel do roku 2030 se nejvýrazněji z pohledu indexu změny projevují v jihovýchodním cípu Prahy (BUC 55_2 Kolovraty – Lipany, 50% nárůst; 53_3 Praha 22 – Hájek, 47% nárůst; 53_2 Praha 22 – Pitkovice, 46% nárůst; 56 Královce, 44% nárůst), ale jde o velmi nízké absolutní přírůstky (97–623 obyv.). Nejvyšší absolutní přírůstky se očekávají v BUC 27_1 Praha 13 – Jihozápadní Město (4 200 obyv. 19+), 03_1 Praha 3 – západ (3 529 obyv. 19+) a 19_2 Praha 9 – Vysočany_Libeň (3 436 obyv. 19+).

Závěrem zhodnocení vlivu demografického vývoje do roku 2030 na infrastrukturní potřeby ordinací PL pro děti a dorost a PL pro dospělé je potvrzení závěrů analýzy současných infrastrukturních potřeb, tj. doporučení posílit infrastrukturu u řady BUC, jak lze podrobněji vidět na **Mapě 09** a **Mapě 10**, zejména v MČ Praha 9, Praha 3, Praha 6, Praha 14, Praha 22. Zhoršení dostupnosti ordinací PL pro děti a dorost nastane pro BUC 42_1 Zličín, zhoršení dostupnosti ordinací PL pro dospělé se týká 5 BUC: 46 Satalice, 27_2 Praha 13 – severně od Rozvadovské spojky, 19_4 Praha 9 – Nové Vysočany, 06_6 Praha 5 – Hlubočepy_Barrandov, 53_1 Praha 22 – Uhřetěves.

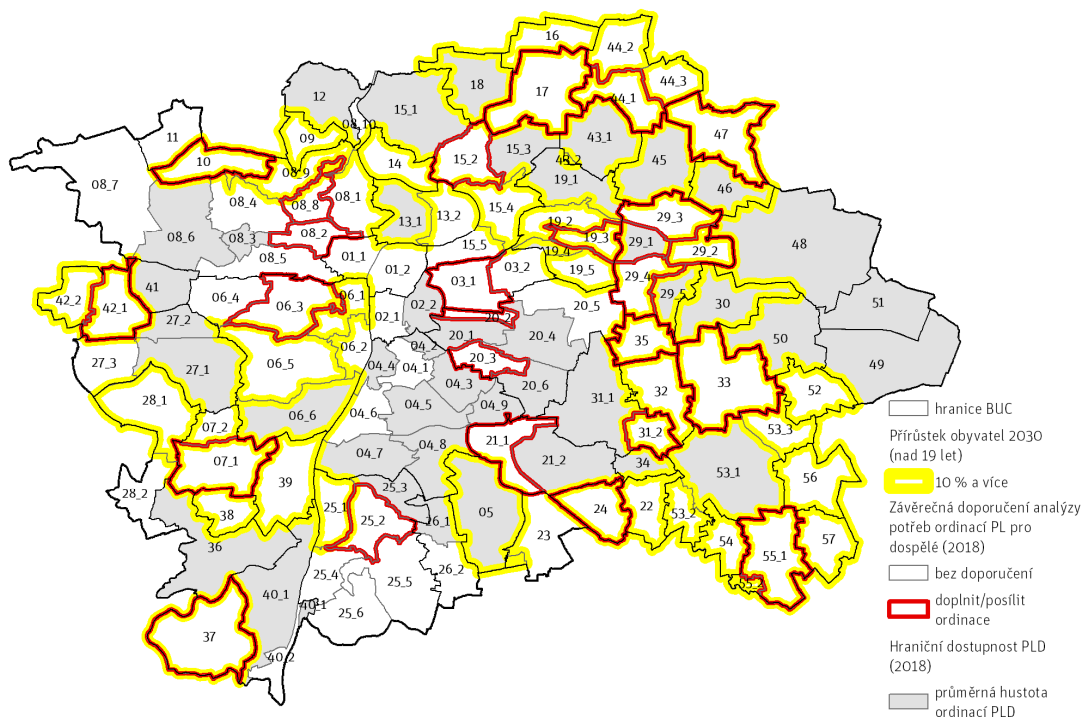

BUC S NEJVYŠŠÍMI PŘÍRŮSTKY OBYVATEL 0–19 LET A VLIV NA INFRASTRUKTURU PL PRO DĚTI A DOROST (2030)

Zdroj: IPR Praha

BUC S NEJVYŠŠÍMI PŘÍRŮSTKY OBYVATEL NAD 19 LET A VLIV NA INFRASTRUKTURU PL PRO DOSPĚLÉ (2030)

Zdroj: IPR Praha

5 Závěry a doporučení

Ze statistických údajů vyplývá (Statistická ročenka ČR, 2018), že počet samostatných ordinací lékařů se v posledních letech téměř stabilizoval a nevykazuje výrazné změny, počty obyvatel připadající na ordinace PL pro děti a dorost i PL pro dospělé byly k roku 2017 podobné hodnotám v rámci ČR - v Praze na ordinaci PL pro děti a dorost připadalo průměrně 1 070 obyvatel ve věku 0 až 19 let (v ČR 1 106 obyv.) a na ordinaci PL pro dospělé průměrně 1844 obyvatel ve věku 19 a více let (v ČR 1822 obyv.).

Vyhodnocení dostupnosti ordinací praktických lékařů pro děti a dorost a praktických lékařů pro dospělé na území Prahy vyznívá pozitivně, neboť dobrá dostupnost ordinací PL pro děti a dorost a ordinací PL pro dospělé je na území více než poloviny bilančních územních celků (56 % BUC s dobrou dostupností ordinací PLDD, 60 % BUC s dobrou dostupností ordinací PLD). Mezi BUC se špatnou dostupností ordinací PL převažují území bez této vybavenosti, neboť se jedná převážně o území s nízkým počtem obyvatel - BUC bez ordinací PL pro děti a dorost je celkem 42 a 60 % z nich má méně než 2 tis. obyvatel, BUC bez ordinací PL pro dospělé je celkem 29 a 79 % z nich má méně než 2 tis. obyvatel.

Závěrečná doporučení analýzy současných infrastrukturních potřeb doplnit infrastrukturu ordinací PL směřují na území BUC s velkým počtem obyvatel na ordinace PL či území bez vybavenosti za podmínky naplnění velikostního předpokladu území (více než 2 tis. obyvatel). Doplnit ordinace PL pro děti a dorost je doporučeno celkem pro 28 BUC (23 % z celkového počtu), z toho 17 BUC je dosud bez ordinací PL pro děti a dorost, doporučení doplnit ordinace PL pro dospělé se týká celkem 25 BUC (21 % z celkového počtu), z toho 6 BUC je dosud bez ordinací PL pro dospělé. Mezi BUC, kde připadá nejvíce dětí na ordinace PL pro děti a dorost (2 tis. a více), patří 31_2 Praha 15 – Horní Měcholupy (2 953), 03_1 Praha 3 – západ (2 657), 08_8 Praha 6 – Hanspaulka (2 443), 05 Kunratice (2 247), 25_2 Praha 12 – Modřany_východ (2 091) a 44_1 Čakovice (1 948). Nejvíce dospělých na ordinace PL (3 tis. a více) připadá v BUC 25_2 Praha 12 – Modřany_východ (9 579), 08_2 Praha 6 – Střešovice (7 095), 19_3 Praha 9 – Harfa_Hloubětín (5 274), 08_8 Praha 6 – Hanspaulka (4 289), 03_1 Praha 3 – západ (3 989), 47 Vinoř (3 255), 29_2 Praha 14 – Černý Most (3 158), 21_1 Praha 11 – západ (3 093) a 44_1 Čakovice (3 086). Z toho plyne, že pro BUC 03_1 Praha 3 – západ, 08_8 Praha 6 – Hanspaulka, 25_2 Praha 12 – Modřany_východ a 44_1 Čakovice je doporučeno doplnit ordinace PL pro děti a dorost i ordinace PL pro dospělé. Doporučení doplnit ordinace PL v BUC dosud bez ordinací PL pro děti či dospělé se týká převážně území v okrajových MČ, např. BUC Zličín, Slivenec, Velká Chuchle, Lipence, Újezd, Štěrboholy, Satalice.

Aktuální bytová výstavba potvrzuje závěry analýzy současných infrastrukturních potřeb, zejména doporučení posílit infrastrukturu ordinací PL pro městskou část Praha 9 s nejvyšším absolutním přírůstkem z nové bytové výstavby na území BUC 19_3 Praha 9 – Harfa_Hloubětín (PL pro děti a dorost i PL pro dospělé), 19_4 Praha 9 – Nové Vysočany a 19_5 Praha 9 – Hrdlořezy (PL pro děti a dorost). Podobně tak je novou obytnou výstavbou posíleno současné doporučení doplnit ordinace PL pro dospělé v MČ Praha 5 na území BUC 06_3 Praha 5 – Košíře, v MČ Praha 14 na území BUC 29_3 Praha 14 – Hutě a 29_2 Praha 14 – Černý Most, podobně se tak potvrzují doporučení doplnit ordinace PL developerské projekty na rozhraní Štěrbohol a Dolních Měcholup či v Čakovicích.

Podobně tak zhodnocení vlivu demografického vývoje do roku 2030 na infrastrukturní potřeby ordinací PL pro děti a dorost a PL pro dospělé je potvrzením závěrů analýzy současných infrastrukturních potřeb, tj. doporučení posílit infrastrukturu u řady BUC, jak lze podrobněji vidět na **Mapě 09** a **Mapě 10**, zejména v MČ Praha 9, Praha 3, Praha 6, Praha 14, Praha 22. Zhoršení dostupnosti ordinací PL pro děti a dorost přírůstkem dětí do roku 2030 nastane pro BUC 42_1 Zličín, zhoršení dostupnosti ordinací PL pro dospělé se týká 5 BUC: 46 Satalice, 53_1 Praha 22 – Uhřetěves, 19_4 Praha 9 – Nové Vysočany, 27_2 Praha 13 – severně od Rozvadovské spojky, 06_6 Praha 5 – Hlubočepy_Barrandov.

Závěrem analýzy je nutno připomenout, že v městských částech, kde spolu sousedí území BUC s extrémní hustotou ordinací PL (velmi nadprůměrnou a velmi podprůměrnou, jak ukazují **Mapa 03** a **Mapa 06**), např. Praha 6, Praha 5, Praha 12, Praha 3 aj., je možnost saturace potřeb vybavenosti v rámci sousedních BUC, nicméně poskytování základní ambulantní zdravotní péče v místě bydliště je pro obyvatele významným faktorem komfortu života ve městě. V těchto případech by dostupnost ordinací tedy měla být ještě prověřena podrobnější analýzou zaměřenou na sledování pěší dostupnosti ordinací PL v porovnání se standardem docházky 600 m (Maier, 2016).

Seznam použitých zdrojů a literatury

Národní registr poskytovatelů zdravotních služeb. ÚZIS, 2018.

Databáze zdravotnických zařízení. IPR Praha, 2018.

Statistická ročenka Prahy 2018. ČSÚ, 2018.

Statistická ročenka ČR 2018. ČSÚ, 2018.

MAIER, K. a kol., *Standardy dostupnosti veřejné infrastruktury.* České vysoké učení technické v Praze, Praha, 2016.

ÚÚR, *Principy a pravidla územního plánování, C.4 Občanské vybavení.* Brno, 2012.

NĚMEC, M., *Územní analýza aktuálních developerských projektů výstavby bytových domů v Praze.* IPR Praha, Praha, 2018.

Přílohy

PŘÍLOHA Č. 1: MĚSTSKÉ ČÁSTI (MČ)

PŘÍLOHA Č. 2: BILANČNÍ ÚZEMNÍ CELKY (BUC)

Kód BUC	Název BUC	Kód BUC	Název BUC
01_1	Praha 1 - levý břeh	21_1	Praha 11 - západ
01_2	Praha 1 - pravý břeh	21_2	Praha 11 - východ
02_1	Praha 2 - západ	22	Křeslice
02_2	Praha 2 - východ	23	Šeberov
03_1	Praha 3 - západ	24	Újezd
03_2	Praha 3 - východ	25_1	Praha 12 - Modřany_západ
04_1	Praha 4 - Pankrác	25_2	Praha 12 - Modřany_východ
04_2	Praha 4 - Nusle	25_3	Praha 12 - Kamýk
04_3	Praha 4 - Michle	25_4	Praha 12 - Komořany
04_4	Praha 4 - Podolí	25_5	Praha 12 - Cholupice
04_5	Praha 4 - Krč-Pankrác	25_6	Praha 12 - Točná
04_6	Praha 4 - Braník_Dvorce	26_1	Libuš
04_7	Praha 4 - Novodvorská_Hodkovičky	26_2	Libuš - Písnice
04_8	Praha 4 - Lhotka_Krč	27_1	Praha 13 - Jihozápadní Město
04_9	Praha 4 - Spořilov	27_2	Praha 13 - severně od Rozvadovské spojky
05	Kunratice	27_3	Praha 13 - Třebonice
06_1	Praha 5 - Smíchov_sever	28_1	Řeporyje
06_2	Praha 5 - Smíchov_jih	28_2	Řeporyje - Zadní Kopanina
06_3	Praha 5 - Košíře	29_1	Praha 14 - Hloubětín
06_4	Praha 5 - Motol	29_2	Praha 14 - Černý Most
06_5	Praha 5 - Jinonice_Radlice	29_3	Praha 14 - Hutě
06_6	Praha 5 - Hlubočepy_Barrandov	29_4	Praha 14 - Kyje
07_1	Slivenec	29_5	Praha 14 - Hostavice
07_2	Slivenec - Holyně	30	Dolní Počernice
08_1	Praha 6 - Dejvice	31_1	Praha 15 - Hostivař
08_2	Praha 6 - Střešovice	31_2	Praha 15 - Horní Měcholupy
08_3	Praha 6 - Petřiny	32	Dolní Měcholupy
08_4	Praha 6 - Vokovice_Veleslavín	33	Dubeč
08_5	Praha 6 - Břevnov	34	Petrovice
08_6	Praha 6 - Liboc_Ruzyně	35	Štěrboholy
08_7	Praha 6 - Ruzyně_letiště	36	Praha 16
08_8	Praha 6 - Hanspaulka	37	Lipence
08_9	Praha 6 - Šárecké údolí	38	Lochkov
08_10	Praha 6 - Sedlec	39	Velká Chuchle
09	Lysolaje	40_1	Zbraslav
10	Nebužice	40_2	Zbraslav - Strnady
11	Přední Kopanina	41	Praha 17
12	Suchdol	42_1	Zličín
13_1	Praha 7 - Letná	42_2	Zličín - Sobín
13_2	Praha 7 - Holešovice_Bubny	43_1	Praha 18 - Letňany
14	Troja	43_2	Praha 18 - sídliště Prosek
15_1	Praha 8 - Bohnice_Čimice	44_1	Čakovice
15_2	Praha 8 - Kobylisy	44_2	Čakovice - Třeboradice
15_3	Praha 8 - sídliště Ďáblice	44_3	Čakovice - Miškovice
15_4	Praha 8 - Libeň	45	Praha 19
15_5	Praha 8 - Karlín	46	Satalice
16	Březiněves	47	Vinoř
17	Ďáblice	48	Praha 20
18	Dolní Chabry	49	Praha 21
19_1	Praha 9 - sídliště Prosek	50	Běchovice
19_2	Praha 9 - Vysočany_Libeň	51	Klánovice
19_3	Praha 9 - Harfa_Hloubětín	52	Koloděje
19_4	Praha 9 - Nové Vysočany	53_1	Praha 22 - Uhřetěves
19_5	Praha 9 - Hrdlořezy	53_2	Praha 22 - Pitkovice
20_1	Praha 10 - Vršovice	53_3	Praha 22 - Hájek
20_2	Praha 10 - Vinohrady	54	Benice
20_3	Praha 10 - Bohdalec_Slatiny	55_1	Kolovraty
20_4	Praha 10 - Strašnice	55_2	Kolovraty - Lipany
20_5	Praha 10 - Malešice	56	Královice
20_6	Praha 10 - Záběhlice_Zahradní Město	57	Nedvězí

Analýza infrastrukturních potřeb hl. m. Prahy
(zaměřená na infrastrukturu vybrané občanské vybavenosti)

2A Zdravotnictví: Praktičtí lékaři

01/2019

Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy
Sekce plánování města
Vyšehradská 57, 128 00, Praha 2

AUTOR

Ing. arch. Hana Peckelová / peckelova@ipr.praha.eu, t: 236 004 647

SPOLUPRÁCE

Sekce strategií a politik:

RNDr. Tomáš Brabec, Ph.D.

RNDr. Michal Navrátil

Sekce prostorových informací:

Mgr. Bohdan Baron

Mgr. Jana Irová

Ing. Kateřina Lochschmidtová

Ing. Milan Scholz

Renata Procházková

VEDOUČÍ ZPRACOVATELSKÉHO TÝMU

ANALÝZY INFRASTRUKTURNÍCH POTŘEB HL. M. PRAHY

Ing. Jiří Jaroš

první vydání / 24 stran

© Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy, 2019

Všechna práva vyhrazena

Elektronická verze dokumentu je dostupná na

<http://www.iprpraha.cz/obyvatelstvo>